herpy

FRØER

Uluguru Forest Treefrog

Leptopelis uluguruensis

Leptopelis uluguruensis er en lille, nataktiv træfrø fra bjergskovene i Tanzanias Eastern Arc-bjerge, med grøn eller gulbrun ryg, orange pletter og lodret pupil. Arten er endemisk, regnes som nær truet og er næsten ukendt i terrarier, så pasningen bygger på klima og levested.

Familie: Arthroleptidae

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**3-5 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Ekspert**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 40 × 60 cm** L × B × H til 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, nat	**16-19 °C**
Luftfugtighed	**80-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 2-4 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudser i vand**
Ægglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**100-300**
Larvetid	**60-120 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
IUCN	**Næsten truet (NT)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne, så der kræves ingen CITES-papirer. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Leptopelis uluguruensis er en lille til mellemstor træfrø i familien Arthroleptidae. Hannerne er 28-38 mm og hunnerne 46-48 mm fra snude til kloak, så hunnerne er tydeligt de største. Ryggen er dybt grøn, blågrøn eller grønbrun hos nogle dyr og gulbrun hos andre, ofte med lyse pletter eller ringe og spredte orange pletter. Øjenlågene er brunlige med gul yderkant, og lårene er gennemsigtigt gulgrønne med en orange plet. Bugen er hvid, mere eller mindre blåtonet, og hannens strube er blå og gennemsigtig. Øjets iris er brun eller sølvfarvet, og pupillen er lodret. Trommehinden er næsten usynlig, tæerne har kun svømmehud til omkring det halve, og fingrene har veludviklede hæfteskiver. Hannen mangler brystkirtler.

Arten blev beskrevet i 1928 af Thomas Barbour og Arthur Loveridge, og navnet henviser til typelokaliteten, Uluguru-bjergene. Den adskilles fra de nære slægtninge *Leptopelis flavomaculatus* og *Leptopelis vermiculatus*, fordi de grønne dyr aldrig har den skarpt lysegrønne farve, som de to arter har, og fra *Leptopelis barbouri* på øjnene, som aldrig er røde eller orange.

Der er ikke dokumenteret hudgift hos arten. Padder bør alligevel ikke håndteres unødigt, og hænderne vaskes før og efter kontakt med dyr eller terrarium. Levetid, vægt og avlstal er ikke dokumenteret; en levetid på 5-10 år er et skøn ud fra frøer af samme størrelse.

Udbredelse og levested

Leptopelis uluguruensis findes kun i Tanzania, hvor den er endemisk for en række bjerge i Eastern Arc-kæden: Østusambara, Nguu, Nguru, Uluguru og Udzungwa-bjergene (bl.a. Kihansi-kløften og Mwanihana-skoven). Fundene ligger spredt fra Tanga-regionen i nordøst til Udzungwa-bjergene i syd, og de enkelte skovområder er adskilt af åbent land.

Udbredelsen er lille og kraftigt opsplittet. Inden for de skove, hvor den findes, er arten almindelig, og den lever bl.a. i Udzungwa National Park og Amani Nature Reserve.

> **Oprindelig udbredelse:** Tanzania.

LEVESTED

Leptopelis uluguruensis lever i fugtig regnskov på bjergenes lavere og mellemste skråninger, fra omkring 900 til 1.650 meters højde. Den findes ikke på åbent land langt fra moden skov, men tåler let forstyrret skov, fx bananplantager tæt ved skoven. Dyrene sidder på store blade ved skovbække og i buske omkring en meter over jorden, ofte nær vand.

Uluguru-bjergene opfanger fugt fra Det Indiske Ocean, så de østvendte skråninger er meget våde med over 3.000 mm regn om året og regn i alle måneder. Konkrete tal for temperatur og luftfugtighed i frøens levested er ikke dokumenteret; i den højde er klimaet køligere end i kystlavlandet. Om dagen i den tørre årstid sidder frøerne med lukkede øjne og benene trukket ind under kroppen på store blade ved bækkene.

Arten er truet af tab af skov til bosættelser og landbrug, af træhugst og i Østusambara også af ulovlig guldminedrift.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Leptopelis uluguruensis*, og arten er ikke almindelig i fangenskab. Pasningen bygger derfor på klimaet og levestedet i Eastern Arc-bjergene: køligt, vedvarende fugtigt regnskovsklima med regn hele året. Slægtningen *Leptopelis flavomaculatus* er den nærmeste, bedre kendte art, men der er heller ikke for den en fast pasningsstandard.

Tre voksne dyr skal have et terrarie på mindst 60 × 40 × 60 cm (længde × bredde × højde). Frøerne klatrer og hopper, så højden er vigtig, og et terrarie med frontdør er bedre end et, der åbnes ovenfra. Låget skal slutte tæt og have fint net. Indret med levende planter med store, flade blade, fx philodendron og svigermorstunge, for arten hviler på store blade i naturen. Tilføj grene og bambus på skrå og en bagvæg af kork eller kokosfibre.

Bunden skal holde på fugten og være let at holde ren: et drænlag af ekspanderet ler, en adskillelse af net og ovenpå fugtig kokosmuld med løv og sphagnum. Skift de øverste lag, når de dufter muggent. Skyl nye planter grundigt, og lad dem stå uden for terrariet i nogle uger, så rester af gødning og sprøjtemidler forsvinder. Nyindkøbte dyr holdes i en måned i et enkelt opsat terrarie med fugtig køkkenrulle, så man kan holde øje med dem.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 20-24 °C, og om natten 16-19 °C. Det svarer til klimaet i 900-1.650 meters højde, hvor *Leptopelis uluguruensis* lever, køligere end hos de fleste terrariefrøer. Den skal ikke have en varm plet, og temperaturen må ikke komme over 26 °C i længere tid. Sæt terrariet væk fra sydvendte vinduer og varmekilder, og mål temperaturen på flere steder med et digitalt termometer.

Er rummet varmere om sommeren, kan en ventilator ved netlåget, et køligere rum eller en kølig kælder holde temperaturen nede. Om vinteren er stuetemperatur ofte nok. Tegn på for høj temperatur er dyr, der sidder fladt og udtørret, og tegn på for lav temperatur er manglende appetit. En årstidsvariation med lidt køligere nætter er sund, men en egentlig vinterhvile er ikke nødvendig.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG FORSTØVNING

Luftfugtigheden skal ligge på 80-100 %, med højest fugt om natten. Skovene på de østvendte bjergskråninger får regn alle årets måneder. Forstøv terrariet med lunkent, rent vand om aftenen, når frøerne vågner, og let igen om morgenen. Et automatisk tåge- eller regnanlæg på timer giver jævn fugt og er en fordel, men må ikke gøre bunden vandmættet.

Hold luften i bevægelse med netåbninger, så terrariet ikke bliver stillestående og muggent, og lad overfladen af bladene tørre lidt op i løbet af dagen. I naturen sidder frøerne på blade ved vand og drikker og optager fugt gennem huden, så bladene skal være våde efter forstøvningen. Bliver terrariet for tørt, ser huden mat ud, og frøerne søger ned mod vandskålen.

VAND OG VANDKVALITET

Stil en bred, lav vandskål på 2-4 cm dybde i terrariet, og hold den fuld. Giv en let vej op af skålen med sten eller bark, så frøerne ikke drukner. Vandet må ikke indeholde klor eller kloramin: brug postevand tilsat vandbehandler, regnvand eller osmosevand tilsat mineraler til akvarier. Skift vandet hver dag, og fjern døde foderdyr og ekskrementer med det samme.

Padder optager vand og opløste stoffer gennem huden, så sæbe, creme, rengøringsmidler og hånddesinfektion må ikke komme i kontakt med skålen eller terrariet. Skyl hænderne med rent vand, før de rører ved indretningen.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

LYS OG UVB

Lyset skal give planterne nok til at gro: et LED-lys til planter på 8-12 timer om dagen, helst med en jævn overgang morgen og aften. *Leptopelis uluguruensis* er nataktiv og sidder skjult på blade om dagen, så lyset skal være dæmpet, og der skal være tætte planter som skygge. Sluk al belysning om natten.

UVB er ikke dokumenteret som nødvendigt for arten. En svag UVB-kilde i Ferguson-zone 1 kan bruges som tilbud i en del af terrariet, så frøerne selv kan søge skygge. Hold lampen kølig, så den ikke tørrer terrariet ud.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

I naturen tager arten edderkopper, græshopper, ørentviste og andre hvirvelløse dyr. Giv levende foderdyr af en størrelse, der svarer til frøens hovedbredde: bananfluer og små fårekyllinger til unger og små hanner, og fårekyllinger, melorme, små kakerlakker, græshopper og fluer til voksne. Foderet skal veksle, så kosten er varieret.

Fodr voksne dyr om aftenen, hver anden eller tredje dag, så meget de æder på cirka en time. Unge dyr fodres hver dag. Fjern foderdyr, der er tilbage om morgenen, så de ikke gnaver i sovende frøer. Pudr foderdyrene med kalk ved hver anden eller tredje fodring og med et vitamintilskud med D3 en gang hver uge eller to. Giv foderdyrene en næringsrig kost et par dage før fodring.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Leptopelis uluguruensis er nataktiv og sidder om dagen urørlig på store blade eller ved vandkanten. Hannerne kalder om natten med et kort, tørt klik fra buske nær vand, og kaldet er ikke højt. Social adfærd er ikke beskrevet, så hold helst et par eller en lille gruppe med flere gemmesteder, og skil dyrene, hvis nogen jages eller ikke kommer til foderet.

Frøer bør ikke håndteres. Skal et dyr flyttes, fx ved rengøring, så brug en ren plastikbeholder, og flyt frøen ved at lade den hoppe ind i den. Våde, rene hænder uden sæberester er den eneste acceptable kontakt. Tegn på stress er dyr, der sidder fladt på jorden, taber hudfarve eller nægter at æde.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne er tydeligt større end hannerne: 46-48 mm mod 28-38 mm. Hannerne har en gennemsigtig, blålig strube og kalder om natten, mens hunnerne er tavse. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Et par sættes sikrest sammen ved at høre, hvilke dyr der kalder, og vælge en hun, der er tydeligt større.

PARRING

Parringen er ikke beskrevet for *Leptopelis uluguruensis*. Slægten yngler normalt, når den kraftige regntid begynder, og hannerne kalder fra buske nær vand. Efterlign regntiden: hold terrariet lidt køligt og tørrere i nogle uger, og forstøv derefter kraftigt flere gange om dagen, mens frøerne fodres rigeligt hver aften. Flyt dyrene til et terrarie med regnanlæg, når hunnerne er tykke af æg, og hannerne kalder. Avl i fangenskab er ikke dokumenteret.

ÆG OG HALETUDSER

Æglægningen er ikke beskrevet for *Leptopelis uluguruensis*, men æggene lægges formentlig i hulrum i mudder nær vand, som hos resten af slægten, og haletudserne lever frit i vand. Antallet af æg er ikke dokumenteret; 100-300 æg pr. lægning og en larvetid på 60-120 dage er skøn for træfrøer af denne størrelse. Til avl skal en del af terrariet være et lavt mudder- eller mosparti tæt på en vanddel, og æggene skal holdes fugtige og kølige.

Haletudserne af slægten lever af alger og plantedele i vand. Artens haletudser er ikke beskrevet, så de passes som andre frit levende haletudser: rent, iltet vand uden klor, 20-22 °C, og finmalet fiskefoder og blanchet salat som føde.

Læs mere: Opdræt af haletudser

METAMORFOSE

Klæktid er ikke dokumenteret for *Leptopelis uluguruensis*, og larvetiden på 60-120 dage er et skøn. Når forbenene kommer, skal vandet være lavt, og der skal være nem adgang til land med fugtige blade, bark og mos, så de små frøer ikke drukner.

OPDRÆT AF UNGER

Hold de nyforvandlede unger i et lille, fugtigt terrarie med fugtig køkkenrulle og blade, og giv dem bananfluer og springhaler hver dag, pudret med kalk og vitaminer. Flyt dem til et større terrarie, når de er cirka 15-20 mm, og hold dyr af samme størrelse sammen, så ingen bliver spist eller udkonkurreret.

Sundhed og typiske fejl

Sundhedsproblemer er ikke dokumenteret for *Leptopelis uluguruensis*. Padder har generelt disse problemer:

- Udtørring ved for lav luftfugtighed eller for varmt terrarie: mat hud, træg adfærd og dyr, der sidder i vandskålen.
- Bakterie- og svampeinfektioner ved for varmt, stillestående og beskidt miljø: rødme på bugen og tyndt, slimet skind.
- Mangel på kalk og D3 (blød kæbe, krampetrækninger i benene): forebygges ved at pudre foderet.
- Forgiftning fra sæbe, creme, sprøjtemidler eller klor i vandet.
- Parasitter og tarmorme hos vildfangne dyr: en afføringsprøve hos en dyrlæge med forstand på padder.

Søg dyrlæge, når et dyr holder op med at æde i mere end en uge, taber vægt, har hævelser, blødninger eller rødmende hud.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.